

Miljøgodkendelse

Morsø Kommune

Miljøgodkendelse

af ejendommen

Mølhavn

Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors

Miljøgodkendelse efter § 12 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* (lov nr. 1486 af 4. december 2009).

4. november 2011

Indledning

Morsø Kommune modtog den 9. december 2010 ansøgning om udvidelse af soproduktionen på ejendommen beliggende Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors.

Det ansøgte udløser, jf. lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug¹, krav om miljøgodkendelse af ejendommen.

Der er ikke indkommet bemærkninger til sagen i foroffentlighedsperioden og i udkastperioden.

Resumé

Der søges om tilladelse til udvidelse fra 2190 til 2500 årssøer, i alt 583 DE. Udvidelsen omfatter etablering af henholdsvis ny farestald og ny løbe-drægtighedsstald i tilbygning til eksisterende stalde.

Ejendommen ligger i det åbne land, og er samlet i et byggefelt i tilknytning til ejendommens stuehus. Den er ikke nabonær, og ligger i grænsefladen mellem kystnærhedszone 2 og 3.

Ammoniak emissionen fra ejendommen falder som følge af udvidelsen.

Lugtemissionen stiger, men alle lugtgeneafstande er overholdt.

Antallet af transporter stiger med ca. 100 om året. Stigningen vil være i lastbiltransporter, hvorimod traktortransporter til og fra ejendommen vil falde. Der er stillet vilkår om, at kørsel på grusvej tæt forbi ejendommen Feggesundvej 45 ikke må ske uden for normal arbejdstid.

Al gyllen separeres i en fiberdel og en flydende del. Separationen foretages af mobil separationsanlæg på ejendommen, hvor Fiberdelen afsættes til forbrænding. Af den flydende del udsprede en mindre del på ejendommens arealer (23 ha), mens størstedelen afsættes til aftalearealer forpagtet til AgroMors. Der er indsendt ansøgning om arealgodkendelse af disse arealer.

Næringsstof udvaskningen fra ejendommens udspredearealer falder. Dette tilskrives dels fodertilpasninger, hvor råprotein- og fosforindholdet i foderet reduceres i forhold til normen, samt at der anvendes 7% ekstra efterafgrøder.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009

<i>Indledning</i>	2
<i>Resumé</i>	2
<i>1 Godkendelsen</i>	5
<i>2 Generelle forhold og vilkår</i>	6
2.1 Ansøger og ejerforhold	6
2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold	6
2.3 Generelle vilkår	6
<i>3 Husdyrbrugets anvendelse af Bedste tilgængelige teknik (BAT)</i>	7
<i>4 Husdyrbrugets anlæg</i>	14
4.1 Indretning og drift af stalde	14
4.2 Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg	15
4.3 Råvare-, vand- og energiforbrug	16
4.4 Lugt og støv	17
4.5 Lys og støj	17
4.6 Spildevand	18
4.7 Transporter	19
4.8 Affald	20
4.9 Skadedyrsbekæmpelse	22
4.10 Sprøjtemidler og andre kemikalier	22
4.11 Driftsforstyrrelser og uheld	22
4.12 Husdyrbrugets forslag til vilkår og egenkontrol	23
4.13 Forhold ved husdyrbrugets ophør	23
4.14 Alternative muligheder	24
<i>5. Husdyrbrugets arealer</i>	26
5.1 Areal og harmonikrav	26
5.2 Overfladevand	27
5.3 Grundvand	28
<i>6. Naturbeskyttelse og ammoniak</i>	29
6.1 Ammoniak	29
Fredninger	29
Bilag IV-arter	30
Natura 2000 områder	30
<i>7 Varetagelse af hensyn til landskabet</i>	32
<i>8 Samlet vurdering og konklusion</i>	33

9 Retsbeskyttelse og underretning	34
9.1 Klagevejledning	34
9.2 Retsbeskyttelse	34
9.3 Underretning om miljøgodkendelse	34
Bilag 1 Placering i forhold til naboer og natur	36
Bilag 2 Situationsplan	37
Bilag 3 Arealer	38
Bilag 4 Kapacitetserklæring	39
Bilag 5 Kort med angivelse af beplantning	40
Bilag 6 Natura 2000 område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde.	41
Bilag 7. Natura 2000 område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.	43
Bilag 8 Natura 2000 område nr. 29 Dråby Vig.	45
Bilag 9 Natura 2000 område nr. 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg.	46

1 Godkendelsen

Christian Rolighed Nørgaard, Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors meddeles hermed godkendelse efter § 12 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, af den ansøgte husdyrproduktion på ejendommen Mølhavn, Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors. Godkendelsen meddeles på baggrund af ansøgningens oplysninger suppleret med kommunens vilkår og vurderinger.

Godkendelsen meddeles i medfør af *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* nr. 1486 af 4. december 2009 samt *bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* nr. 294 af 31. marts 2009. Godkendelsen træder i kraft den 4. november 2011. Såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden dog beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Godkendelsen meddeles på vilkår som beskrevet i det følgende. Husdyrbrugets anlæg og arealer skal fremover drives i overensstemmelse med de fastsatte vilkår.

Morsø Kommune gør opmærksom på, at denne godkendelse er et supplement til gældende regler i love og bekendtgørelser. Gældende regler skal til enhver tid efterleves også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Endvidere skal det understreges, at den meddelte miljøgodkendelse ikke må tages i brug, før der foreligger de fornødne tilladelser i form af bygge- vandindvindings- og udledningstilladelser.

2 Generelle forhold og vilkår

2.1 Ansøger og ejerforhold

Ansøger/ejer:

Navn	Christian Rolighed Nørgaard
Adresse	Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors
Telefon:	97751565/40841564

Bedriftsoplysninger:

Navn	Mølhavn
Adresse	Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing Mors
CVR/P-nr.	25059956
CHR	91142

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen ligger på Nordmors, med ca. 2500 km til nærmeste by Sejerslev, nordøst for ejendommen. Ejendommen ligger i et område, der i Kommuneplan 2009-13 er udpeget til primært jordbrugsområde. Den østligste del af ejendommen ligger i landskabeligt beskyttelsesområde, der er kystnærhedszone. Den resterende del ligger i landskabeligt vedligeholdelsesområde.

Alle ejendommens bygninger ligger som en samlet enhed.

Området er generelt præget af landbrugsjord, ikke særligt kuperet og med spredt læbeplantning.

Der findes mindre moser, søer og enge i området. Et større EU- habitat- og fuglebeskyttelses område, Dråby Vig med tilhørende strandeng, ligger ca. 1480 meter sydøst for ejendommen. Nord for ejendommen, ca. 500 meter, ligger et større moseområde; Hanstholm Kær.

Korteste afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Hanstholmvej 1) er ca. 265 m.

2.3 Generelle vilkår

- 2.3.1 De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 2.3.2 Godkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger en § 16 godkendelse af de arealer husdyrgødningen afsættes til.

3 Husdyrbrugets anvendelse af Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For at sikre, at landbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at der særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologier til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til industrisektorens økonomiske muligheder.

En beregning af den vejledende BAT-emissionsniveau med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Beregnet BAT-niveau for ejendommen Mølhavn.

Stald	Antal dyr	emissionsgrænseværdi	BAT-niveau
Eksisterende farestalde	2190	1,53	3.350,7
Eksisterende drægtighedsstalde med fikserede søer	780	1,87	1.458,6
Eksisterende drægtighedsstalde med løsgående søer	860	2,21	1.900,6
Ny drægtighedsstald	860	0,7 x 2,7	1.625,4
Ny farestald	310	0,3 x 2,7	251,1
I alt			8.586,4

Den samlede ammoniakemission fra stald og lager, og dermed BAT-niveauet for det konkrete projekt, er i ansøgningen beregnet til 8.380 kg N/år.

Ansøger har redegjort for følgende anvendelse af BAT og renere teknologi til nedbringelse af ressourceforbrug og emission af forurenende stoffer:

Management/godt landmandskab

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpeskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret. Det forventes ikke, at de eksisterende bygninger skal gennemgå store renoveringer udover almindeligt vedligehold. Der er opmærksomhed på i forbindelse med udskiftning af elforbrugende udstyr, at investere i mere energibesparende modeller

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Optimerer brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Staldanlæg

Nyt soanlæg

Drægtighedsstalden etableres med delvist spaltegulv og løsgående søer, og farestalden etableres med kassestier og delvist spaltegulv. Herved lever stalden op til BAT for søer i EU's BREF notat.

Gyllekøling

Der etableres ikke gyllekøling i den nye drægtighedsstald. Der er allerede etableret varmesystem på ejendommen og erstatning af det etablerede varmesystem vil være behæftet med store omkostning. Ligeledes er afstanden fra den nye drægtighedsstald til farestaldene 150 meter i direkte linje, og længere i praktisk afstand. Etableringen af gyllekøling i drægtighedsstalden vil reducere ammoniakfordampningen med ca. 300 kg N/år. Omkostningerne til etablering og drift forventes at udgøre 40.000 pr. år inkl afskrivninger, men ekskl. manglende afskrivninger på eksisterende anlæg. Omkostningen bliver derfor langt over 100 kr/kg N der reduceres og det vurderes derfor ikke at være BAT i dette konkrete tilfælde

Forsuring

Der vil ikke blive etableret forsuring i soanlægget. Forsuringsanlæg er dyre i investering og i drift. Der er derfor vurderet at udbyttet af en investering i forsuringsanlæg ikke står mål med udbyttet (proportionalitetsprincippet). Desuden er det usikkert om betonen i de eksisterende stalde kan holde til en forsuring af gyllen.

Luftrensning

I forbindelse med udvidelse er kemisk og biologisk luftrensning overvejet i forhold til ammoniakreduktion. Både biologisk og kemisk luftrensning er dyrt at etablere og har høje driftsomkostninger. Kun en forholdsvis beskedent del af produktionen finder sted i det nye anlæg og det vurderes derfor at omkostningerne til etablering af luftrensning vil blive for høje, og derfor falder luftrensning ikke indenfor principperne i BAT

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik vurderes det, at de ansøgte stald lever op til BAT.

Eksisterende stalde

Farestald, løbestald og drægtighedsstald er alle etableret med delvist spaltegulv. Gyllen udsluses med et vakuumsystem til hyppig fjernelse med af gyllen. Dermed lever staldene op til BAT definitionerne i EU's BREF notat, hvor gulv med delvist spaltegulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle er defineret som BAT.

Gyllekøling

I forbindelse med udvidelse er etablering af gyllekøling i eksisterende stalde overvejet. Det er dog forbundet med store omkostninger at etablere gyllekøling i eksisterende stalde. En forudsætning er bl.a. at stalde er tomme og gyllekanalerne tømt og rengjort. Der vil derfor være tale om en betydelig omkostning i relation til at stalde aldrig er tomme i længere perioder.. Dermed vurderes det at udbyttet af kølingen ikke står mål med omkostningerne til etableringen.

Forsuring

Der vil ikke blive etableret forsuring i soanlægget. Forsuringsanlæg er dyre i investering og i drift. Gylleforsuringsanlæg kan etableres i eksisterende stalde, men producenten anbefaler det ikke generelt. Ved u hensigtsmæssig rørføring kan der dannes luftlommer, hvorved forsuringen ikke virker optimal. Ydermere kan der være risiko for dannelse af giftig svovlbrinte. Der er desuden en vis usikkerhed omkring teknologiens driftssikkerhed. Ved etablering i eksisterende stalde vil derfor være tale om betydelige merinvesteringer i nye rørføringer, evt. nye kanaler som medfører at teknologien bliver meget dyr at indføre.

Det er derfor vurderet at udbyttet af en investering i forsuringsanlæg ikke står mål med udbyttet (proportionalitetsprincippet).

Luftrensning

I forbindelse med udvidelse er kemisk og biologisk luftrensning overvejet i forhold til ammoniakreduktion. Både biologisk og kemisk luftrensning er dyrt at etablere og har høje driftsomkostninger, og der vil yderligere skulle laves meget store bygningsmæssige ændringer, da ventilationen ikke er forberedt til luftrensning. Det vurderes derfor at omkostningerne til etablering af luftrensning vil blive for høje, og derfor falder luftrensning ikke indenfor principperne i BAT.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik vurderes det, at det ansøgte lever op til BAT.

Gødningsopbevaring

Der er en nyere gylletank på 7200 m³, samt to andre gylletanke på henholdsvis på 1800 m³ og 3000 m³. Det giver en opbevaringskapacitet på 12.000 m³. På ejendommen produceres der ca. 11.625 m³ på årsplan, svarende til 968 m³ pr. måned beregnet ud fra landbrugets normtal og er inkl. vaskevand, vandspild og regnvand, men fraregnet fiberdelen. På ejendommene vil der være en opbevaringskapacitet på ca. 12 mdr., hvilket dermed overstiger lovens krav på 9 måneder.

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning og alle ventiler er dobbeltventiler.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Al gylle separeres af et mobilt separationsanlæg på ejendommen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Udbringning af husdyrgødning

Alt flydende husdyrgødning udbringes med slangeudlægning. Udlægning med slanger er BAT jf. EU's BREF notat. Dog undtaget indenfor bufferzone II, hvor gyllen nedfældes på sort jord. Derudover vælges, så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst. Der tages, så vidt det er muligt, altid hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning. Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødningen indenfor normal arbejdstid. Det skal dog understreges at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå

vejmæssige problemer der betyder at der ekstra ordinært skal udbringes husdyrgødning udenfor almindelig arbejdstid.

Gyllevogne fyldes med sugestuds – hermed fjernes risikoen for overløb af gyllevogn i forbindelse med påfyldning.

Fodring

Der opbevares udelukkende tørfoder på ejendommen. Foderet opbevares i siloer.

Der fodres med foderoptimerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt.

Der udarbejdes foderplaner der i den forbindelse optimeres så tildelingen af N og P begrænses mest muligt. Man vil til en hver tid på ejendommen holde sig orienteret om nye muligheder i relation til bedre udnyttelse af næringsstofferne i foderet. Man har i samråd med ejendommens svinekonsulent valgt at reducere tildelingen af råprotein i foderet til 130 gr råprotein/FE i løbe/drægtighedsstalden. Herudover tildeles søerne 1450 FE/årsso og de får 30 grise/årsso. Fosforindholdet svarer til normerne for fosforindhold i foder tilsat fytase.

På ejendommen anvendes foder tilsat fytase. Ved at anvende fytase i foderet kan der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af fosfor i olie/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er til stede for, at den fytatbundne fosfor bliver tilgængelig for grisen. I og med der anvendes hjemmeblandet foder, og dermed ikke varmebehandlet korn, er fytase aktiviteten i kornet stadig høj, men alligevel anvendes der tilskudsfoder med ekstra fytase.

Der anvendes fasefodring på ejendommen. Herved sikres det at fodringen optimeres til det stadie som grisen har, hvorved foderspild minimeres og effektiviteten optimeres. Derfor tildeles søerne ikke det samme foder i farestald og drægtighedsstald.

Management på bedriften stiler mod et minimum af spild af foderrester.

Energi og vandforbrug

Der vil være en mindre stigning af energiforbruget til fodring og større mængder husdyrgødning der skal udbringes på arealerne.

Der anvendes lav-energi lysstofrør i staldene. Mellem hvert hold grise rengøres staldene og herunder også ventilationen. Ventilationen er temperatur- eller frekvensstyret, således der kun ventileres, når der er behov. Dermed opnås optimal temperatur i stalden og samtidig bruges ikke mere energi end nødvendigt. Ventilationsafkastene vaskes desuden mellem hvert hold grise. Herved reduceret luftmodstanden i afkastet og der spares energi.

Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper. For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres. Vandforbruget kontrolleres løbende, ca. én gang hver måned

Udbringning af husdyrgødningen sker med transportere der kan indeholde store mængder, hvilket nedsætter antallet af transportere og dermed også energiforbruget.

Samlet vurdering

Det vurderes, at ejendommen i betragtninger af udvidelsens størrelse lever op til hvad der kan forventes af BAT i sådan en produktion. Yderligere reduktioner af emissionerne af ammoniak vil betyde betydelige investeringer, som ikke vil være proportionale med produktionens størrelse og omfanget af nybyggeri.

Vilkår:

- 3.1.1 Gyllevogne skal påfyldes med sugestuds. Der må ikke være fastmonteret pumpeudstyr på gyllebeholderne.
- 3.1.2 Affald skal kildesorteres på en sådan måde, at genanvendelsesgraden ikke forringes, og genanvendeligt affald skal afhændes til genanvendelse. Kvitteringer for bortskaffet affald skal gemmes i mindst fem år, og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 3.1.3 Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som $N \text{ ab dyr pr. år} \times \text{antallet af årssøer}$ skal være mindre end 57.826 kg N pr. år.
- 3.1.4 Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug pr. årssø
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.
- 3.1.5 N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på mindst 12 måneder i perioden 15. september 2012 til 15. februar 2014.
- 3.1.6 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 3.1.7 Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.1.8 Al gylle skal separeres og fiberfraktionen afsættes til videre forarbejdning.
- 3.1.9 Registreringer af vand-, energi-, og gødningsforbrug skal gemmes i mindst fem år.
- 3.1.10 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virkningen dokumenteres, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 3.1.11 Inden ibrugtagning af miljøgodkendelsen skal der, i samarbejde med en af energistyrelsen godkendt energikonsulent, udarbejdes en handleplan, med redegørelse for virksomhedens anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed. Der skal derefter årligt udarbejdes en opgørelse over ejendommens energi- og vandforbrug.
- 3.1.12 Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi.
- 3.1.13 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, fx ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres årligt og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Vurdering:

Virksomheden har redegjort for husdyrbrugets anvendelse af BAT, og de vejledende emissionsgrænseværdier er overholdt. Det er Morsø Kommunes vurdering, at redegørelsen er fyldestgørende, idet der er redegjort for såvel valg som fravalg af miljøforbedrende tiltag.

Management:

Ansøger har redegjort for, at der tilrettelægges en drift der varetager hensynet til grund- og overfladevand. Der er fokus på en effektiv drift med en optimalt ressourceudnyttelse og minimering

af ressourcospild, hvilket sikrer såvel optimal økonomisk afkast, som miljøhensyn. Personalet er veluddannet, og har kendskab til de vilkår der følger med miljøgodkendelsen, og har ansvar for at handle derefter, og miljøgodkendelsen med dens forudsætninger og vilkår vil derfor indgå som en integreret del af den daglige drift. Vilkår om sortering og genanvendelse af affald er ligeledes et effektivt tiltag til at reducere miljøbelastningen fra ejendommen.

Det er Morsø Kommunes vurdering, at ejendommens valg af managementtiltag til at nedbringe miljøbelastningen lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Staldsystem:

Eksisterende farestalde er med fuldspaltegulv, mens resten er med delvis spaltegulve, og dermed BAT staldsystemer. Det er Morsø Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til kravet om anvendelsen af BAT, og at det ikke står mål med proportionalitetsprincippet at investere yderligere i miljøforbedrende tiltag på eksisterende staldsystemer, da miljøeffekten ikke vurderes at stå mål med de omkostninger det vil være forbundet med..

Foder:

Der anvendes reduceret råproteintilførsel til søer i løbe-drægtighedsstalde. Der anvendes tørfoder tilsat fytase, hvorved fosforudnyttelsen og –udledningen reduceres. Derved kan fosforindholdet i foderet reduceret betydeligt. Endvidere anvendes fasefodring, for at minimere foderspild.

Det er Morsø Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til anvendelse af BAT vedrørende tiltag til at reducere forbrug og spild i forbindelse med fodring.

Vand og energi:

Ansøger har redegjort for, at der anvendes flere tiltag til at reducere overflødig vand- og energiforbrug, fx lavenergibelysning, drikkevandsnipler og frekvensstyret ventilation. Endvidere sikrer managementtiltag i forbindelse med rengøring optimal driftssikkerhed og ressourceforbrug. Det er Morsø Kommunes vurdering, at ejendommen derved lever op til kravet om anvendelse af renere teknologi til nedbringelse af vand- og energiforbrug på ejendommen.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning:

Gyllehæld i forbindelse med udbringning af gylle er minimeret, da gylletanke tømmes med sugestuds.

Der er rigelig opbevaringskapacitet på ejendommen, hvilket sikrer, at gyllen kan udbringes på de mest optimale tidspunkter for såvel afgrødevækst som natur og miljø.

Al gylle separeres, og der udspredes kun flydende reject på ejendommens udspredearealer. Fiberfraktionen afhændes til sorteringsanlæg. Der er derfor i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at fiberfraktionen skal afsættes til forarbejdning.

Ved udbringning af det flydende reject fra gylleseparering øges planternes N-udnyttelseseffektivitet, med mindsket kvælstofudvaskning fra ejendommens udspredearealer til følge. Af beregningssystemet FarmN, der ligger til grund for ansøgningssystemet, fremgår det at kvælstofudvaskningen fra ejendommens udspredearealer reduceres i forhold til ansøgt drift. Det er Morsø kommunes vurdering, at ejendommens teknikker til opbevaring og behandling af husdyrgødning lever op til definitionen af BAT.

Udbringningsteknik:

Det flydende reject fra gyllesepareringen udbringes med slæbeslanger eller nedfældning. Det er Morsø Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til kravet om anvendelsen af BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Samlet set er det Morsø Kommunes vurdering, at der ved udvidelse til den ansøgte produktion foretages miljøteknologiske fremskridt på husdyrbruget, som derved lever op til lovens krav om anvendelsen af bedste tilgængelig teknik.

4 Husdyrbrugets anlæg

4.1 Indretning og drift af stalde

Årsproduktionen er i dag på 2190 årssøer med smågrise op til 7,3 kg, svarende til 509,5 DE. Produktionen ønskes udvidet til 2500 årssøer med smågrise op til 7,3 kg, svarende til 582,9 DE.

I forbindelse med udvidelsen søges om tilladelse til at etablere to nye tilbygninger til henholdsvis eksisterende farestald og løbe-drægtighedsstald. Den nye løbe-drægtighedsstald (stald 61991) etableres med 602 stipladser på delvis spaltegulv, svarende til 860 årssøer. Den nye farestald (stald 61992) etableres med 93 stipladser, ligeledes på delvis spaltegulv, svarende til 310 årssøer. Eksisterende løbe-drægtighedsstalder er med delvis spaltegulve, farestalder er med fuldspalter. Fordelingen af dyr i de enkelte staldanlæg fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Fordeling på dyregrupper og dyreenheder i ansøgt drift

Stald id	Staldtype	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Stipladser	Antal dyr	DE
ST-61986	Lille farestald	Kasse stier fuldspaltegulv, vakuum	144	480	33,73
ST-61987	Stor Farestald	Kasse stier fuldspaltegulv, vakuum	520	1710	120,18
St-61988	Lille drægtighedsstald	Individuel opstaldning, delvist spaltegulv, vakuum	0	0	0
ST-61989	Stor drægtighedsstald	Løsgående, delvist spaltegulv, vakuum	602	860	140,05
ST-61990	Løbe-kontrolafdeling	Individuel opstaldning, delvist spaltegulv, vakuum	550	780	127,02
ST-61991	Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvist spaltegulv, vakuum	602	860	140,05
ST-61992	Ny farestald	Kasse stier delvist spaltegulv, vakuum	93	310	21,79

Hele gødningssystemet på ejendommen er baseret på gylle med kældre under staldanlægget.

Alle stalder er forsynet med undertryksventilation. I fire af stalderne, inklusiv de nye stalder, indtages luften under bygningens udhæng i begge sider og trækkes ned gennem isolering og troltektplader (diffus ventilation). I de resterende stalder er monteret loft- eller vægventiler som luftindtag. Disse fungerer ligeledes som nødoplukning ved strømsvigt. Der er separat styring på hver sektion, som styrer alt med varme/ventilation og overbrusning og alarm. Afkastene er 1 meter over taget.

Afkasthastigheden er maks. 9 m/s. Ventilationen er frekvensstyret. Ventilationsafkastenes placering er skitseret på bilag.

Vilkår:

- 4.1.1 Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 2500 årssøer.
- 4.1.2 Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal gemmes i mindst fem år, og forevises kommunen på forlangende.

Vurdering:

Dyreholdets størrelse på ejendommen i nudrift er blevet dokumenteret via opgørelser over driftstype og husdyrgødning i forbindelse med markplaner 3 år tilbage. Dyreholdets størrelse i ansøgningen er i overensstemmelse med de faktiske forhold på ejendommen.

Det er Morsø kommunes vurdering, at produktionsvilkårene sikrer at produktionens tilladte størrelse kan kontrolleres.

4.2 Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg

Der er i lagertanke plads til 12.000 m³. Der er indsendt en kapacitetserklæring i forbindelse med ansøgningen (bilag 4). Af denne fremgår det, at ansøger har opbevaringskapacitet til 12,5 måneders produktion. Opbevaringskravet på 9 måneder er derved opfyldt.

Al husdyrgødning separeres i mobilt separationsanlæg på ejendommen. Fiberfraktionen afsættes til Nordvest Sortering. Af det flydende reject forbliver 32 DE på ejendommen til udspreddning på 23 ha tilhørende ejendommen. Den resterende del afsættes til Agro Mors. Der er indsendt ansøgning om § 16 godkendelse af alle arealer tilhørende Agro Mors.

Væskefraktionen opbevares på ejendommen i gylletanke indtil udspreddning. De tre eksisterende beholdere er uden overdækning og uden fastmonteret pumpeudstyr.

Den tynde fraktion fra gylleseparation udbringes med traditionelt slæbeslangeudstyr eller nedfældning.

Vilkår:

- 4.2.1 Al husdyrgødningen skal separeres, og der må på ejendommens udspreddningsarealer ikke tilføres mere end 3.838 kg N og 566 kg P i flydende reject-gylle.
- 4.2.2 Overholdelse af vilkår 4.2.1 skal dokumenteres overholdt i gødningsregnskabet.
- 4.2.3 Separation af gylle skal foregå på hverdage indenfor normal arbejdstid (kl. 8-16).

Vurdering:

Ejendommens udspreddningsareal ligger umiddelbart syd for ejendommen. Morsø Kommune vurderer, at udspreddning af gylle fra produktionen på Hanstholmvej 3 ikke giver anledning til betydelige gener for omboende. Der er således ikke stillet yderligere vilkår til gødningsudbringning. Med de stillede vilkår vedrørende afsætning af gylle til henholdsvis Agro Mors og fiberfraktion til NordVest Sortering er det Morsø Kommunes vurdering, at det er sikret, at gødningsregnskabet kan dokumenteres overholdt samt kontrolleres.

Då separering af gylle kan være forbundet med såvel lugt- som støjgener, er der stillet vilkår om, at det kun må ske på hverdage i tidsrummet kl. 8-16.

Morsø Kommune vurderer på den baggrund, at håndtering af gylle på ejendommen og i forbindelse med udbringning sker under det nødvendige hensynstagen til miljøet.

4.3 Råvare-, vand- og energiforbrug

Ejendommens ressourceforbrug før og efter den ansøgte udvidelse fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Ejendommens årlige forbrug af vand og energi efter udvidelse.

Ressource	Før	Efter
Vand	11.453 m ³	13.075 m ³
El	629.000 kWh	650.000 kWh
Fyringsolie	52.400 l/år	52.400 l/år
Dieselolie	2.500 l/år	2.500 l/år

Vand bruges primært til vask af stalde samt til drikkevand. Stigningen i vandforbrug skyldes derfor flere dyr og nye stalde. Drikkevandet er beregnet ud fra standard normer for vandforbrug i "Håndbog i svinehold 2008"

El bruges primært til foderanlæg og belysning. Dieselolieforbruget stiger ikke, da der ikke ændres på ejendommens udspretningsarealer.

Ansøger har redegjort for følgende energibesparende foranstaltninger:

Belysning:

- Der bruges energisparepære/lavenergi belysning
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset styres af tænd/slukure samt med LUX følere. I løbe/drægtighedsstalden og farestalden er lyset tændt fra 6-20.

Det skal understreges at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Ventilation:

Undertryksventilation med frekvensstyring. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Transport:

- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.
- Udbringning af husdyrgødning: De ejede udbringningsarealerne ligger lige op af ejendommen.
- Transport af fibermassen til biogasanlægget vil forgå med lastbil.

Korntørring og foderopbevaring:

Der er korntørringsanlæg og alt foderkorn/foder opbevares på ejendommen.

Vand

Stophaner på vandslanger.

Drikkeventiler er placeret over krybberne, så vandspild undgås.

Vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at virksomheden har taget de nødvendige forholdsregler til at mindske ressourcospild, og at ressourceforbruget er søgt begrænset til et acceptabelt niveau.

4.4 Lugt og støv

Lugtemission begrænses ved god hygiejnisk standard. Alle lugtgeneafstande er overholdt. Der har I de år der har været stor svineproduktion på ejendommen ikke været naboklager over lugtgener fra staldanlægget.

Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og udkørsel. Gyllen omrøres ifølge ansøgers oplysninger kun I forbindelse med udkørsel.

Lugtemissionen fra ejendommen efter udvidelsen er beregnet i ansøgningssystemet. Der er 265 m til nærmeste nabo i nordøstgående retning; 1204 m til nærmeste samlede bebyggelse og 2561 m til nærmeste byzone. Ejendommen overholder gældende lugtgenekriterier med bred margin.

Grise afgiver støv i form af hud, der nedbrydes og skaller af. Støvet samler sig i staldene, men en del ventileres ud gennem skorstenene. Ansøger oplyser, at staldene vaskes mellem hvert skift af dyr. Farestalde vaskes inden indsætning af nye dyr og drægtigstaldene vaskes mellem hold skift. Forebyggelse af støvgener i forbindelse med transporter er behandlet i afsnit 4.7.

Vurdering:

Lugtafgivelsen fra staldene kan forventes at stige proportionelt med omfanget af udvidelsen af dyreholdet på ejendommen. Da der er tale om en relativ lille udvidelse vil den ikke medføre et markant forøget lugtbidrag til omgivelserne.

Produktionen er beliggende så fjernt fra nabobeboelse, at Morsø Kommune vurderer, at den ikke vil medføre væsentlig forøgede lugtgener i omgivelserne. Morsø Kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille yderligere lugtbegrænsende tiltag.

Ligeledes forventes støv ikke at give anledning til nabogener. Dette tilskrives ligeledes den relativt isolerede beliggenhed, samt beplantning omkring ejendommen, der udover at have en afskærmende effekt også opfanger og hindrer spredning af en stor del af støvpartiklerne.

Såfremt der efter Morsø Kommunes vurdering opstår væsentlige støv- eller lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.

Morsø Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af dyreholdet på Mølhavn ikke kommer til at medføre væsentlige lugt- og støvgener for naboer.

4.5 Lys og støj

Der er kun udendørs belysning ved indgang til forrum samt ved stuehuset.

Der kan forekomme støjkloder fra foderindblæsning, foderanlæg, ventilation, transportere til og fra ejendommen. Derudover vil maskiner til markarbejde medføre støj i de perioder, hvor der er aktivitet i marken.

Vilkår:

- 4.5.1 Al staldbelysning skal være slukket i tidsrummet 20-06.
- 4.5.2 Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7.00-18.00, samt lørdag kl. 7.00-14.00: 55 dB(A)
Alle dage kl. 18.00-22.00, lørdag kl. 14-18, samt søndag kl. 7-18: 45 dB(A)
Nat, kl. 22.00-07.00: 40 dB(A)

Den maksimale støjværdi i nattetimerne, må ikke overstige 55 dB(A) i ovennævnte afstand. Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i dagtimerne er dog ikke omfattet af disse støjgrænser.

Vurdering:

Den ekstraordinære støj, der kan forekomme fra landbrugsmaskiner i perioder med meget markarbejde vurderes ikke at være udover, hvad der er normalt for øvrige landbrug i området.

Hvis Morsø Kommune skønner, at der er støjgener fra driften af virksomheden, skal virksomheden for egen regning eftervise, at gældende støjkraav overholdes. Støjmålingen skal foretages af en akkrediteret støjmåler.

Støjmålingen kan højst kræves én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Vejledning nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj" og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 3/1996: "Supplement til vejledning om ekstern støj fra virksomheder".

Morsø Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at ejendommen ikke vil medføre væsentlige lys- eller lydgener for naboer.

4.6 Spildevand

Processpildevand fra produktionen er vand der anvendes til vask af stier og maskiner. Derudover vil der være en mindre mængde drikkevandsspild. Årligt beløber det sig til cirka 850 m³/år spildevand der tilledes gyllebeholder.

Vask af maskiner foregår på en betonplads med afløb til gyllebeholder. Rengøringsvand fra stalde ledes ligeledes til gyllebeholder.

Vand fra tagflader ledes til dræn. Der gøres opmærksom på, at der skal søges om udledningstilladelse for vand fra tagflader, der ledes til dræn og videre til recipient.

Sanitært spildevand ledes til lukket septiktank.

Vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at håndtering af spildevand fra ejendommen sker efter gældende regler, således at de nødvendige hensyn til miljøet er taget.

4.7 Transporter

Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger som følge af udvidelse af produktionen (tabel 4). Gennemsnitligt stiger antallet af transporter med ca. to om ugen.

Ansøger har gjort rede for følgende:

Antallet af transporter bør betragtes som retningsgivende. I og med der er tale om levende organismer, kan både udbytter på markerne og stald variere fra år til år, hvilket naturligvis har indflydelse på antallet af transporter

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten vil falde med ca. 60 læs i forhold til nudrift. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt.

Transporten med separeret fibermasse vil stige fra 0 til 95 læs i forhold til nudrift.

Kørsel i forbindelse med levering af foder og korn vil stige med ca. 30 læs i forhold til nudrift. Der vil blive leveret foder ca. hver 10-12 dag.

Til og frakørselsveje er anført på situationsplanen.

Tabel 4 Oversigt over transporter til og fra ejendommen i nudrift og ansøgt drift

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Transport af korn	100	30 tons	Traktor/lastbil	120	30 tons	Traktor/lastbil
Transport af foder	25	10 tons	Lastbil	35	10 tons	Lastbil
Fyringsolie	10	5000 l	Lastbil	10	5000 l	Lastbil
Afhentning af smågrise	160	500	Lastbil	200	500	Lastbil
Afhentning af slagtesøer	52	50	Lastbil	52	50	Lastbil
Flytning af sopolte	52	50	Lastbil	52	50	Lastbil
Afhentning af døde dyr	110		Lastbil	110		Lastbil
Husdyrgødning til biogasanlæg	-	-	Lastbil	95	30 tons	Lastbil
Udbringning husdyrgødning	550	20 tons	Traktor	490	20 tons	Traktor
Affald	52		Lastbil	52		Lastbil
Transporter i alt	1111			1216		

Vilkår:

- 4.7.1 Al erhvervmæssig kørsel til og fra ejendommen udenfor tidsrummet 8-16 skal foregå via indkørsel mod nord, fra Hanstholmvej

Vurdering:

Der er tilkørselsvej til ejendommen fra både Hanstholmvej og Feggesundvej. Størstedelen af transporterne foregår med lastbil, der er forbundet med færre gener for omkringboende end traktorkørsel. Ved tilkørselsvejen fra Feggesundvej ligger der en nabobeboelse umiddelbart op til vejen. For at mindske støv- og støjgener i forbindelse med transporter for denne ejendom er der stillet vilkår om, at der ikke må ske erhvervmæssig kørsel via denne vej udenfor tidsrummet kl. 8-16. Morsø Kommunes vurderer på denne baggrund, at transporter til og fra Mølhavn ikke medfører væsentlige gener for omgivelserne.

4.8 Affald

Ansøger har redegjort for affaldshåndteringen i tabel 5.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, samt i smågrisecontainer, jf. situationsplanen. Kadaverkappen ønskes placeret ca. 70 meter øst for ejendommen. Dette ønskes for at undgå unødvendig smitterisiko fra DAKA lastbilen. Der er over 100 meter til nærmeste naboer fra den ønskede placering.

Der er søgt byggetilladelse til opførelse af en kølebrønd fra DAKA, samme sted. Døde dyr afhentes af DAKA, og det drejer sig skønsmæssigt om et årligt antal på 130 søer og 325 smågrisecontainere.

Table 5 Opbevaring og bortskaffelse af affald genereret på Mølhavn

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olje- og kemikalieaffald:						
Spildolie		Dansk Oliegenbrug	Dansk Oliegenbrug	150 l	13.02.08	06.01
Olietromle		Dansk Oliegenbrug	Dansk Oliegenbrug	1-2	15.01.04	56.20
Olje- og brændstoffiltre		Dansk Oliegenbrug	Dansk Oliegenbrug	4	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer		Egen	Kommunal modtagestation	1	16.06.01	05.99
Reste af bekæmpelsesmidler		Egen	Kommunal modtagestation	5	02.01.05	05.12
Spraydåser		Egen	Kommunal modtagestation	10	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder		Egen	Dyrlæge		18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Nordvest Sortering		Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Nordvest Sortering		Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast		Egen	Kommunal modtagestation	100	15.01.02	52.00
Lysstofrør, elsparepærer, spraydåser		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Nordvest Sortering		Containeren tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering:

En stor del af den faste affald, såsom pap, papir, glas, plast og pvc er genanvendeligt. Det er ifølge Morsø Kommunes vurdering til enhver tid mest hensigtsmæssigt, at genanvendelige ressourcer genbruges, fremfor at sendes til forbrænding. Al affald afleveres til genanvendelse enten direkte eller via sorteringsanlæg. Døde dyr opbevares således at risikoen for smittespredning minimeres mest muligt, og afskærmet for ådselædere og indblik fra forbipasserende.

Det er Morsø Kommunes vurdering, at affaldshåndteringen på ejendommen sker uden risiko for forurening af omgivelserne, ved overholdelse af de oplysninger der fremgår af ansøgningsmaterialet.

4.9 Skadedyrsbekæmpelse

Ansøger har oplyst følgende:

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer.

Fluer bekæmpes kemisk efter Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer.

Bekæmpelse af rotter foretages efter Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

Vurdering:

Morsø Kommune vurderer at skadedyrsbekæmpelse efter gældende regler og vejledninger tager det nødvendige hensyn til omgivelserne.

4.10 Sprøjtemidler og andre kemikalier

Det fremgår af ansøgningen, at pesticiderne opbevares i aflåst rum i enden af løbe- og kontrolstalden, jf. situationsplanen. Medicin opbevares ligeledes i staldanlægget.

Der opbevares ca. 5.000 liter fyringsolie ad gangen. Fyringsolien opbevares i typegodkendte beholdere.

Vurdering:

Det er Morsø Kommunes vurdering, at medicin og andre kemikalier håndteres på ejendommen uden risiko for forurening af omgivelserne, ved overholdelse af de oplysninger der fremgår af ansøgningsmaterialet.

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Der vil være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af bekæmpelsesmidler.

Ansøger har redegjort for følgende overvejelser til minimering af risiko for uheld:

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn. Gyllen opsuges med sugestuds hvilket betyder, at der ikke er risiko for overløb fra gyllebeholderne.

Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt. Ventilationssystemet er designet således, at alle spjæld åbner automatisk ved strømsvigt, så der fortsat kommer ilt til staldene.

Sker der uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Beredskabsplanen omfatter brand, overløb gylle, kemikalie/oliespild. Beredskabsplanen vil blive udarbejdet senest 3 mdr. efter i brugtagning af staldene. Først når staldene er færdigbyggede kan beredskabsplanen med tilhørende bilag udarbejdes på tilfredsstillende grundlag.

Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen har en fast plads i servicerummet.

Vilkår

- 4.11.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde det til Alarmcentralen, tlf. 112, og efterfølgende straks at underrette Morsø Kommune, Natur og Miljøafdelingen, tlf. 99 70 70 00.
- 4.11.2 Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
 - En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes til Morsø Kommune inden miljøgodkendelsen tages i brug.

Vurdering:

Såfremt de skitserede forhold i ansøgningen overholdes, vurderer Morsø Kommune, at ejendommen gør, hvad der umiddelbart er muligt, for at minimere risikoen for uheld. I beredsskabsplanen vil indgå en nærmere beskrevet procedure for tiltag i forbindelse med eventuelt opståede uheld.

4.12 Husdyrbrugets forslag til vilkår og egenkontrol

Ansøger har i ansøgningen ikke stillet forslag til vilkår.

Ansøger har i ansøgningen angivet følgende forslag til egenkontrol:

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol mindst hvert 10. år.

En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning" samt "Mark og gødningsplaner", begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning.

Vurdering:

Det er kommunens vurdering, at landbruget med de angivne egenkontroller og eftersyn drives således at hensyn til dyrevelfærd, miljø og sikkerhed tilgodeses i videst mulige omfang.

4.13 Forhold ved husdyrbrugets ophør

Ansøger oplyser, at der i forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet.

- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Vilkår:

4.13.1 Ved husdyrbrugets ophør skal ejeren senest på ophørsdatoen kontakte kommunen med henblik på fastsættelse af afsluttende tilsyn. Alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen skal tømmes, og alle staldanlæg rengøres og alt affald fjernes.

4.13.2 Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes skal vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald, eller skal alternativt nedrives.

Vurdering:

Det er kommunens vurdering at der med de beskrevne forslag og vilkår sikres, at ejendommen efter ophørt drift vil blive efterladt i en sådan stand, at der ikke kan opstå risiko for forurening, samt at ejendommen ikke vil henstå i forfald.

4.14 Alternative muligheder

Ansøger har redegjort for følgende overvejelser om alternativer herunder 0-alternativet:

Der er overvejet alternative placeringer af stalden på Hanstholmvej 3. Det er dog vurderet at den valgte løsning tilgodeser landskab, naboer og produktionen på bedste vis. Placering af staldene er valgt ud fra et ønske om at holde bygningsmassen samlet, dels for at få ejendommen til at fremstå som en samlet enhed, dels for at ansøger og medarbejdere får det bedst mulige arbejdsmiljø.

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

Vurdering:

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det et lovkrav, at ansøger redegør for alternative muligheder, og at kommunen godkender det bedste alternativ ud fra et fremtidssikret og

miljømæssigt aspekt. Ansøger har redegjort for, at 0-alternativet, dvs. uændret produktion, er en produktion der ikke følger udviklingen indenfor dansk landbrug, og dermed er mindre konkurrencedygtig og rentabel. Det er derfor et alternativ der ikke rummer de samme muligheder for at investere i nye og miljøforbedrende teknikker, hvilket er selve formålet med husdyrgodkendelsesloven.

Natur og Miljø har derfor vurderet at det, ejendommens beliggenhed taget i betragtning, vil være hensigtsmæssig at opretholdes en rentabel og konkurrencedygtig svineproduktion på ejendommen med de arbejdspladser og den økonomiske udvikling der følger deraf. Udvidelsen vil medføre en mere rentabel produktion, og give bedre muligheder for at investere i miljøforbedrende teknikker. Det er Morsø Kommunes vurdering, at der ved effektivering af denne miljøgodkendelse er valgt det alternativt der overordnet set muliggør en rentabel og fremtidssikret produktion, der ikke tilsidesætter hensynet til miljøet.

5. Husdyrbrugets arealer

5.1 Areal og harmonikrav

Til ejendommen hører 23 ha jord. Samtlige ha ligger som en samlet mark umiddelbart syd for ejendommen. På disse arealer udsprede 32 DE flydende reject af den gylle der produceres på ejendommen. Den resterende mængde gylle afsættes til forpagningsselskabet Agro Mors.

Placering af ejede udspredearealer fremgår af bilag 3, og en oversigt over bedriftens afsatte og modtagne gødningsmængder i DE fremgår af tabel 6.

Tabel 6 Oversigt over bedriftens afsatte og modtagne gødningsmængder til udsprede.

Produceret mængde husdyrgødning på ejendommen	582,91 DE
Afgivet til separering på AgroMors	582,91 DE
Modtaget flydende reject fra AgroMors	32 DE
I alt til udsprede på arealerne	32 DE

I ansøgt drift fraføres al rågylle og der modtages 32 DE flydende reject retur fra separering. Denne væskefraktion indeholder 3.837,8 kg N og 566,4 kg P. I nudrift tildeles ejendommens arealer 3.184,31 kg N og 787,69 kg P. Der sker således en stigning i N-tildelingen, mens fosfortildelingen falder i forhold til nudrift.

Da alle ejendommens arealer ligger i Nitratklasse 1 eller Nitratklasse 3 reduceres dyretrykket til 63,8 %, og der må så tildeles 0,9 DE/ha. De reelle dyretryk er 1,39 DE/ha, hvilket er muligt, da der anvendes alternative virkemidler til nedsættelse af kvælstofudvaskningen fra ejendommens arealer. I det konkrete tilfælde er valgt at anvende en kombination af reduceret råproteinindhold i foderet samt 7 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav i det anvendte sædskifte.

Vilkår:

- 5.1.1 Der må på ejendommens arealer ikke anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindex end S2.
- 5.1.2 Bedriftens udspredearealer må maksimalt tilføres et husdyrtryk på 1,39 DE/ha
- 5.1.3 Der skal på bedriftens udspredearealer etableres mindst 7 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende generelle krav om lovpligtige efterafgrøder. Alle efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.
- 5.1.4 Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler m.v. opbevares i mindst fem år, og forevises kommunen på forlangende.

Vurdering:

Der er i ansøgningsskemaet lavet et gødningsregnskab, der dokumenterer fosforbalance på ejendommens udspredeareal. N-tilførslen til arealet stiger, men da der anvendes ekstra efterafgrøder falder den samlede N-udvaskning, jf afsnit 5.2 om udvaskning til overfladevand.

Det er Morsø Kommunes vurdering, at kravene til fosfor- og kvælstofudledning fra ejendommens udspredearealer kan overholdes med de fastsatte vilkår. Det er endvidere Morsø Kommunes

vurdering, at de oplysninger der fremgår af ansøgningen, samt de stillede vilkår vil være mulige at kontrollere, således at de beregninger der ligger til grund for ansøgningen kan dokumenteres overholdt.

5.2 Overfladevand

Udvaskningen fra rodzonen er via beregningssystemet Farm-N i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 48,7 kg N/ha/år i nudrift. Efter udvidelsen, hvor en del af husdyrgødningen afhændes til Morsø BioEnergi og der bruges ekstra efterafgrøder, vil der fra rodzonen blive udvasket 44,4 N/ha/år.

Ejendommens udspretningsarealer ligger i kystlandet der afvander til området vest for Mors. Arealerne er dræned sandjorde og ligger derved i P-klasse 3. Der er fosforunderskud på bedriftsniveau.

Der er ikke udspretningsarealer langs vandløb eller beskyttede naturområder, og arealerne ligger udenfor risikoområder med hældning over 6%.

Alle arealer afvander til området vest for Mors, og giver dermed anledning til kvælstoftilførsel til Natura 2000 områderne nr. 42: Magerodde og Karby Odde, og nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. Basisanalyserne fremgår af bilag 4 og 5.

Som det fremgår af basisanalyserne forventes ingen af Natura 2000 områderne at opnå gunstig bevaringsstatus inden 2015, og en af de primære trusler er kvælstofudvaskning. Morsø Kommune har derfor foretaget en beregning og vurdering af, hvorvidt det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter forringer muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus i områderne.

Alle arealerne ligger i et opland hvor husdyrtrykket har været faldende siden 2007.

Det ansøgte projekt i sig selv bidrager med en kvælstofudvaskning til recipienterne på under 1%.

Vurdering:

Udvaskningen af næringsstoffer fra ejendommens udspretningsarealer ledes via overfladevand til internationale naturbeskyttelsesområder i Limfjorden. Disse områder har ugunstig bevaringsstatus. For at kunne godkende et projekt der kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder skal det uden rimelig tvivl kunne fastslåes, at projektet ikke vil have en skadevirkning på habitatområdet, og ikke vil være i strid med ønsket om at genoprette eller sikre gunstig bevaringsstatus for de relevante naturtyper og arter.

Kriteriet for, hvornår et husdyrbrug i sammenhæng med andre planer og projekter ikke påvirker et habitatområde væsentligt er, at der ikke sker en stigning i husdyrtrykket i oplandet til habitatområdet. Næringsstofudledningen fra et ansøgt projekt vil i så tilfælde neutraliseres via udrulningen af Nitrat- og fosforklassekortet efterhånden som husdyrbrug godkendes i oplandet. På grund af det faldende dyretryk i oplandet, der medfører et større fald i antal DE i oplandet end der søges udvidelse til i det ansøgte projekt, vil det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter ikke bidrage til en yderligere påvirkning af recipienten.

Udvaskning fra de ansøgte arealer udgør en meget lille del af den samlede udvaskning til recipienten fra dette opland. Udvaskningen fra det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en målbar negativ påvirkning af recipienten.

Morsø Kommune vurderer derfor, at udvaskningen af næringsstoffer fra arealerne tilhørende Mølhavn såvel i sig selv som i kumulation med udvaskede næringsstoffer fra andre ejendomme i det samme opland har en neutral effekt på recipienternes naturtilstand og sandsynlighed for at opnå henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand.

Morsø Kommune vurderer endvidere, at den generelle lovgivning i tilstrækkelig grad sikrer mod risiko for overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne.

5.3 Grundvand

Bygninger og udspretningsarealet ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ejendommen har egen vandforsyning. Der er udarbejdet vandindvindingstilladelse til den forøgede produktion.

Vurdering:

Det vurderes, at placeringen af byggeriet ikke indebærer risiko for grundvandsforurening ved overholdelse af gældende regler.

På grund af de miljøforbedrende tiltag som foderkorrektioner og flere efterafgrøder vil N-udvaskningen til grundvandet falde som følge af udvidelsen af produktionen til det ansøgte projekt. Ud fra denne betragtning er det Morsø Kommunes vurdering, at udvidelsen på Mølhavn ikke vil have nogen negativ indflydelse på grundvandskvaliteten i området.

6. Naturbeskyttelse og ammoniak

6.1 Ammoniak

Fordampning (emission) af kvælstof fra virksomheden sker i form af ammoniak fra stalde, lager (gyllebeholdere) og udbringning af husdyrgødning. Tabet af ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder, og kan medføre væsentlige ændringer af kvælstofsårbare naturtyper, med faldende artsrigdom, og dominans af få ret almindelige plantearter til følge.

Det samlede ammoniaktab fra anlægget falder fra 9.020 kg N/år i nudrift til 8.380 kg N/år i ansøgt drift.

§3 beskyttede naturområder

Indenfor en 1000 m radius fra ejendommen findes en række naturområder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Kommunen kan jfr. husdyrlovgivningen stille yderligere krav i forhold til ammoniakdepositionen i særlige tilfælde hvor det vurderes at lovgivningens generelle regler ikke sikrer tilstrækkelig beskyttelse af et naturområde.

Ejendommens og arealernes placering i forhold til beskyttet natur m.m. fremgår af bilag 1.

Der er registreret nogle marksøer omkring ejendommen og et større mose- og engområde (Hansthalm Kær) nord for ejendommen. Naturtypen er i husdyrbekendtgørelsen defineret som kategori 3 natur, hvor der maksimalt må tillades en merdeposition på 1 kg N/ha/år, og hvor kommunen ikke kan stille krav om en mindre mer-deposition end dette.

Ingen af naturområderne modtager merbelastning som følge af udvidelsen.

Områder beskyttet efter §7

Ejendommen ligger udenfor bufferzoner i forhold til natur omfattet af husdyrlovens § 7. Cirka 1000 m nordvest for ejendommen ligger et større overdrev, omfattet af husdyrlovens § 7. Der er tale om et smalt strandoverdrev på ca. 8 hektar der strækker sig fra Hansthalm strand og næsten op til Natura2000 områderne 6, 12 og 16 i Løgstør Bredning.

Naturtypen er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret som kategori 2 natur. I denne naturtype må totaldepositionen maksimalt være 1,0 kg N/ha/år.

Den totale belastning med ammoniak til dette naturområde fra stald og lager på Hansthalmvej 3 er beregnet til at være 0,3 kg N/ha/år i ansøgningsystemet.

Økologiske forbindelseslinier og kerneområder for natur

Ejendommen og de dertilhørende udspretningsarealer ligger udenfor de i kommuneplanen udpegede Økologiske forbindelseslinier. Hansthalm Kær og strandoverdrevet nordvest for ejendommen ligger i en økologisk forbindelseslinje. I de økologiske forbindelseslinier skal funktionen som levested og spredningskorridor for dyr og planter styrkes, og deres kvalitet eller potentiale som spredningskorridor må ikke reduceres.

Fredninger

Ejendommens anlæg og arealer ligger uden for fredede områder.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal i henhold til habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. En tilladelse eller godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller raste-områder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV, a og b.

Der findes ingen registreringer af bilag IV arter omkring ejendommen eller på arealer tilhørende ejendommen.

Nærmeste registrerede bilag IV art er Strandtudsen der er registreret ca. 1.500 m sydøst for ejendommen i tilknytning til strandengene i Dråby Vig. Der er endvidere registreret brune frøer i vandhul ca. 1500 m nordøst for ejendommen.

Natura 2000 områder

Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Det nærmest beliggende habitatområde er nr. 29: Dråby Vig, der ligger ca. 1.400 m sydøst for driftsbygningerne. Cirka 4.000 m nord for ejendommen ligger habitatområde nr. 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg. Udpegningsgrundlaget for områderne fremgår af hhv. bilag 8 og 9.

Baggrundsbelastningen i Dråby Vig er for 2009 opgjort til 14 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i Løgstør Bredning er for 2009 opgjort til 11 kg N/ha/år.

Ejendommens udspretningsarealer ligger cirka 700 m nordvest for det nærmeste Natura 2000 område nr. 29: Dråby Vig. Området vil ikke blive påvirket af en målbar deposition der kan henledes til arealerne, men vil blive udsat for ammoniakpåvirkning fra staldanlæggene. Den totale ammoniakdeposition i området fra ejendommen Hanstholmvej 3, er i nærmeste punkt beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Naturtyperne i området er strandeng.

Den totale ammoniakdeposition i nærmeste naturpunkt i Natura 2000 området i Løgstør Bredning er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Naturtyperne i området er primært strandeng, men nærmeste punkt i forhold til Mølhavn er et hedeareal. Området er senest besøgt i 1986, hvor den blev karakteriseret som værdifuld klithede domineret af hedelyng, revling og græsser, dog med indvandring af fyr, gran og pil. Idet området ikke modtager en målbar ammoniakbelastning fra ejendommen Mølhavn har Morsø Kommune ikke fundet grundlag for at foretage yderligere besigtigelser af området i forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse.

Morsø Kommunes vurdering:

Morsø Kommune vurderer på baggrund af ovenstående gennemgang, at udvidelsen af bedriften ikke vil medføre en negativ påvirkning af fredede områder og naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Morsø Kommune vurderer på baggrund af den eksisterende viden om bilag IV arternes udbredelse og levevis, at det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter ikke vil have væsentlige negative konsekvenser for bilag IV arter eller disses leve-, yngle- eller opholdssteder.

Det vurderes, at Natura 2000 område nr. 16 nord for ejendommen ikke påvirkes af husdyrproduktionen på Mølhavn, da beregningerne i ansøgningen viser, at den ikke påvirker området med ammoniaknedfald.

Det vurderes endvidere, at et ammoniaknedfald på højst 0,1 kg N/ha/år på strandene i Dråby Vig ikke vil påvirke naturtilstanden i disse, da de grundet den jævnlige oversvømmelse med næringsrigt fjordvand, har en høj tålegrænse for ammoniak.

Morsø Kommune vurderer på baggrund af ovenstående gennemgang, at ammoniakfordampningen i det ansøgte projekt vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder, og dermed ikke er i modstrid med en målsætning om at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som ligger til grund for udpegningsgrundlaget af de pågældende Natura 2000-områder.

7 Varetagelse af hensyn til landskabet

En hensigtsmæssig placering af husdyrbrug og udformning af byggeri og anlæg, er afgørende for såvel erhvervet som for omgivelserne. Iflg. lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug §23 skal hensynet til de landskabelige værdier varetages, når en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 skal vurderes. Der foretages derfor en vurdering af landskabet og projektets påvirkning af dette.

Der skal bygges en ny farestald, og en ny drægtighedsstald, jf. bilag 5. Den nye drægtighedsstald bliver placeret øst for ejendommen og i forlængelse af nuværende drægtighedsstald. Den nye farestald placeres nord for ejendommen og i forlængelse af eksisterende farestald.

Alle staldbygninger er opført i hvide gasbetonelementer og stålplader med røde eternit/stål pladetage. Nye staldbygninger opføres i tilsvarende materialer. Alle gyllebeholdere er opført i grå betonelementer, og uden overdækning.

Der er afskærmende beplantning vest, øst og nord for af staldene. Syd for staldbygningerne ligger stuehuset med tilhørende have. Beplantningen har en effektiv afskærmende effekt, og bevirker, at det store staldkompleks ikke virker dominerende i landskabet. Ejendommen fremstår som en samlet helhed.

Vilkår:

- 7.1.1 Eksisterende hegnsbeplantninger øst og vest for den ønskede placering skal bevares i sin helhed og evt. udgåede planter erstattes af nye, samtidig med at den eksisterende beplantning nord for ejendommen skal forlænges op langs den nye løbe-drægtighedsstald, jf. bilag 5. Hegnet skal være af samme artssammensætning og antal rækker som det eksisterende. Hegnet skal stedse vedligeholdes og evt. udgåede dele erstattes af ny beplantning.
- 7.1.2 Den nye beplantning skal være etableret senest 6 måneder efter etableringen af det nye staldbyggeri

Etablering af større landbrugsbyggeri er ofte forbundet med en større mængde overskudsjord. Morsø Kommune vil i den sammenhæng påpege, at deponi af jord til enhver tid skal ske i samråd med kommunen.

Vurdering:

Opførelsen af de nye stalde vurderes ikke at påvirke landskabet væsentligt, da der er tale om en forlængelse af allerede eksisterende bygninger. Ejendommen vil stadig i sin helhed fremstå som en samlet enhed, og vil i kraft af den eksisterende og den nye beplantning jf. vilkår 7.1.1 være sløret og dermed ikke fremstå som et forstyrrende landskabselement.

8 Samlet vurdering og konklusion

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har til formål at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund, samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj-, og fluegener fra husdyrbrug. Desuden tilsigter loven at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik. Virksomheden skal derfor indrettes og drives på en sådan måde, at anvendelsen af ressourcer, herunder energiforbrug og affaldsfrembringelse begrænses mest muligt.

Fælles for såvel ansøger som myndighed er, at det er vigtigt at der godkendes et projekt med forudsætninger og vilkår som er mulige for ansøger at efterleve og indpasse i den daglige drift på ejendommen. Det er Morsø Kommunes opfattelse, at projektet er udarbejdet i tæt dialog og samarbejde mellem myndighed, ansøger og dennes konsulent, med henblik på at opnå dette fælles mål.

Morsø Kommune vurderer, at der med det ansøgte projekt og de i denne godkendelse stillede vilkår godkendes et projekt der:

- Ikke medfører væsentlige gener for naboer
- Anvender de bedste tilgængelige teknologier for netop denne ejendom
- Ikke indebærer væsentlig forurening af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredede, udepeget som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpeget som særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkning
- Ikke medfører negativ påvirkning af de landskabelige værdier
- Overholder de i loven fastsatte afskæringskriterier gældende for husdyrbrug omfattet af lovens § 12.

Projektet vurderes derfor samlet set at kunne gennemføres uden væsentlige gener for såvel nærmiljø som fjernmiljø.

9 Retsbeskyttelse og underretning

9.1 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur og Miljøklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Eventuel klage skal indgives skriftligt senest 4 uger efter afgørelsen er annonceret. Klagen skal indsendes til Morsø Kommune, og kan indsendes via mail: naturogmiljo@morsoe.dk eller til Morsø Kommune, Jernbanevej 7, 7900 Nykøbing M., hvorefter Morsø Kommune videresender klagen til Natur og Miljøklagenævnet, sammen med kommunens eventuelle bemærkninger.

Godkendelsen offentliggøres i Morsø Folkeblad fredag den 4. november 2011. En eventuel klage skal således være Morsø kommune i hænde senest fredag den 2. december 2011 kl. 13.00.

Jf. lovens § 81 stk. 3 må godkendelsen ikke udnyttes inden klagefristens udløb.

En eventuel klage over afgørelsen har opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Hvis ansøgningen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

9.2 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Morsø Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, jf. lovens § 41 stk. 3, og derefter mindst hvert tiende år. Den første revurdering skal således igangsættes i 2019.

9.3 Underretning om miljøgodkendelse

Godkendelsen er sendt til ansøger. Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Miljø og Natur-Jakob Altenborg, jakob@miljoeognatur.dk
- Miljøcenter Aalborg, post@aal.mim.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Mors, morsoe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, morsoe@dof.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, nord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Nykøbing Mors, den 3. november 2011

Anja Sørensen
Biolog
Natur og Miljø
Morsø Kommune
Jernbanevej 7, 7900 Nykøbing Mors
Tlf. 99 70 70 78
e-mail: ans@morsoe.dk

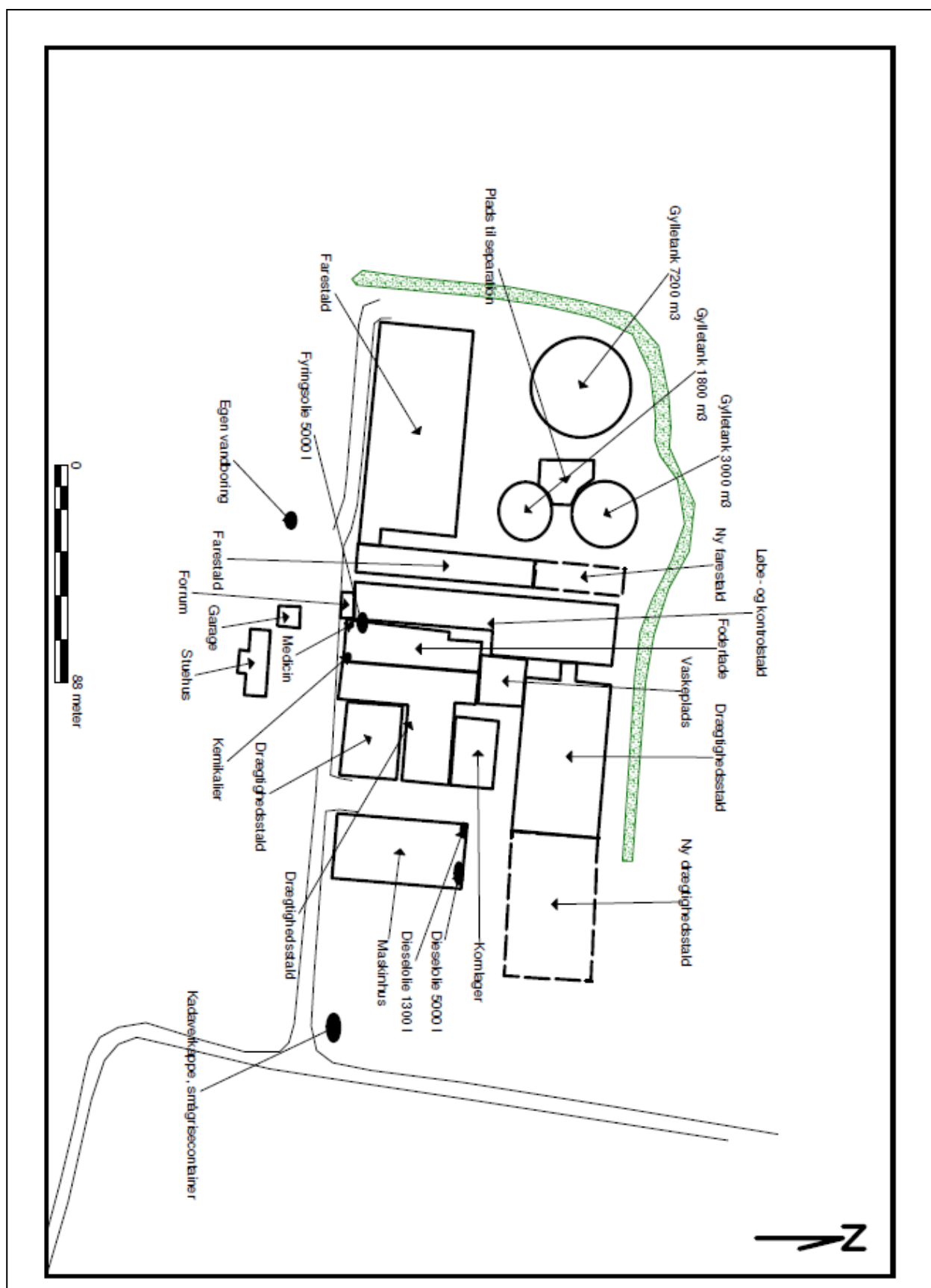
Bilag 1 Placering i forhold til naboer og natur

Blå cirkel angiver 1.000 m radius omkring ejendommen. Skraverede områder markerer § 3 beskyttede naturområder.

Bilag 2 Situationsplan

Bilag 3 Arealer

Bilag 4 Kapacitetserklæring

Erklæring om tilstrækkelig kapacitet

Navn:
Adresse:
Telefon:

Besætning på ejendom		Normproduktion tons*	
		Gylle	Dybstrøelse
Søer	2500	12575	
Fibermasse	-	-950	
I alt		11.625	

*Normproduktionen er inkl. drikkevandsspild, rengøringsvand samt regnvand fra møddingsplads og gylletank jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03.

Opgørelse over opbevaringskapacitet for husdyrgødning

	Kapacitet		Tilstrækkelig		Overkapacitet	
	m ³	mdr.	m ³	mdr.	m ³	mdr.
Eksisterende gylletank I	1800					
Eksisterende gylletank II	3000					
Eksisterende gylletank III	7200					
Ialt	12.000	12,5	8720	9	3280	3,5

Undertegnede ejer/forpagter indestår for rigtigheden af ovenstående oplysninger om den nuværende og den projekterede opbevaringskapacitet.

Sted _____

Dato _____

Ejer/forpagters underskrift

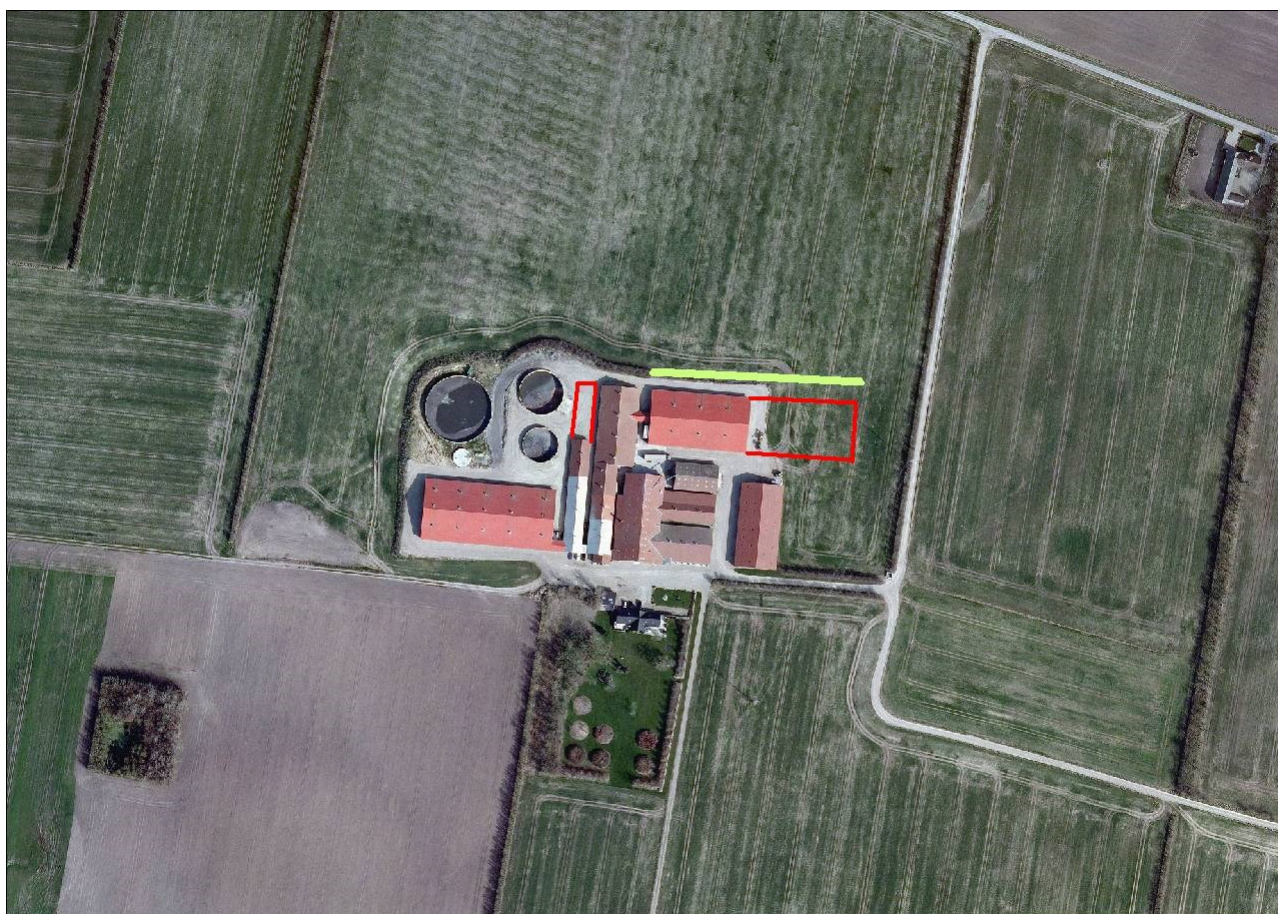
Undertegnede konsulent attesterer herved, at ejendommens anlæg til opbevaring af husdyrgødning opfylder de krav om udbringning, udnyttelse og opbevaring af husdyrgødning i landbrug og andre virksomheder med dyrehold, som er fastsat i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kolind, den 17. november 2010

Konsulentens underskrift

Bilag 5 Kort med angivelse af beplantning

Røde streger markerer ansøgte staldbygninger, lysegrøn streger markerer ny beplantning jf. vilkår 7.1

Bilag 6 Natura 2000 område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde.

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper

1150 *Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1) -

1330 Strandenge

3260 Vandløb med vandplanter 3 stationer 3

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

7230 Riggær

Fugle

Lysbuget Knortegås

Klyde

Hjejle

Havterne

Dværgterne

Områdebeskrivelse

Området udgøres af 1/3 marine områder, der består af kystnære arealer ud for den vestlige del af Mors. Den øvrige del af området består mest af relativt store arealer med strandenge, der er beliggende nedenfor den gamle kystskrænt ved Limfjorden. Området er en værdifuld fuglelokalitet for flere yngle- og trækfugle.

Vigtigste naturværdier

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres relativt store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer der relativt store arealer af større lavvandede bugter og vige, samt af strandenge. Af andre vigtige naturtyper må især nævnes kystlaguner og strandsøer, der er beliggende indenfor strandengene, samt strandoverdrev og mindre arealer med riggær og væld.

Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for ynglefuglene Klyde, Havterne, Dværgterne og Brushane, samt for trækfuglene Lysbuget Knortegås og Hjejle. Odder færdes her også.

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i felten af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning. Denne tilstand er truet af de nedenfor nævnte trusler.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstoffbelastning fra luften udgør især en trussel mod de kvælstoffølsomme naturtyper. Det gælder særligt for riggærene, hvorimod strandengene er vurderet som værende mindre kvælstoffølsomme. Tålegrænsen vurderes at være overskredet for riggærene. De marine naturtyper er fortsat truet af tilførsel af kvælstof og fosfor fra land.

Tilgroning med træer og buske udgør indtil videre ingen trussel, idet at der fortsat sker afgræsning på en stor del af strandengene, dog er flere strandenge ved f.eks. Karby under kraftig tilgroning med Tagrør. Vegetationen er dog generelt så høj at tilgroning vurderes at udgøre en trussel mod strandengenes græsdominerede naturtype på lang sigt.

Skabelonen skal udvides med resume for de andre natura 2000 områder, når disse laves ifm. sagsbehandlingen fremover.

Oversigt over arter og naturtypers i ugunstig bevaringsstatus på baggrund af naturplanens indsatsprogram for område 42:

Ugunstig bevaringsstatus

Naturtype/art	Trusler
1150 Kystlaguner og strandsøer	Ej tilstandsvurderet
1160 Større lavvandede bugter og vige	Udvaskning af næringsstoffer
1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde	Ej kortlagt
1310 Vegetation af kveller eller andre strandplanter på mudder og sand. (Enårig strandengsvegetation)	Ej kortlagt
1330 Strandenge	Direkte og indirekte gødsning, tilgroning
3260 Vandløb med vandplanter	Vandløbsvedligeholdelse, dårlige fysiske forhold
6210 Overdrev på mere eller mindre kalkholdig bund	Kvælstofdeposition, (fragmentering jfr. indsatsprogram)
7230 Riggær	Kvælstofdep., Fragmentering, tilgroning

Ej kortlagte/tilstandsvurderede naturtyper er medtaget, idet de skal have gunstig bevaringsstatus

Fugle	Trusler
Klyde, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation, hydrologi, manglende afgræsning
Havterne, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation, hydrologi, manglende afgræsning
Dværgterne, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation
Lysbuget knortegås, trækfugl	Udvaskning af næringsstoffer ift. ålegræs, tilgroning af strandenge

Gunstig bevaringsstatus

Odder & hjejle

Bilag 7. Natura 2000 område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

- 1103 Stavsild
- 1166 Stor vandsalamander
- 1355 Odder
- 1365 Spættet sæl
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1170 Rev
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks Ikke kortlagt -
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld
- 7230 Rigkær

Fugle

- Lysbuget Knortegås
- Hvinand
- Tp. Skallesluger
- Klyde
- Hjejle
- Havterne

Områdebeskrivelse

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter Alm. Ryle og Brushane.

Vigtigste naturværdier

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for Lysbuget Knortegås. Den store

nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit område for specielt Spids-, Krik- og Pibeænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. Klyder og Hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter for Split-, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

For de fire tørre naturtyper, tørre heder, grå/grønne klitter, klitheder og kalkoverdrev udgør tilgroning i form af høj vegetation en stor trussel på både kort og lang sigt. De grå/grønne klitter og kalkoverdrevene er ligeledes truet af tilgroning i vedplanter. For de våde naturtyper - strandeng, kildevæld, hængesæk og rigkær udgør tilgroning i form af først og fremmest højstaudevegetation en stor trussel. Tilgroning af tidligere aflagrede engarealer m.v. er en stor trussel for en lang række fuglearter, først og fremmest de ynglende vadefugle.

Bilag 8 Natura 2000 område nr. 29 Dråby Vig.

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

- Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- Kystlaguner og strandsøer
- Større lavvandede bugter og vige
- Enårig vegetation på stenede strandvolde
- Flerårig vegetation på stenede strande
- Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- Strandenge
- Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund, (*vigtige orkidélokalteter)
- *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- Rigkær
- Følgende dyrearter: Lysbuget knortegås, Klyde, Hjejle, Havterne, Stavsild, Odder, Spættet sæl, Markfirben, Strandtudse og Løgfrø.

Beskrivelse af områdets natur og dets potentiale

Den lavvandede Dråby Vig afgrænses mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græsvegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes dog et kystparti med stenet bund, som er en del af et krumodde-system. Strandengene udgør vigtige yngle- og rasteområder for en række vade- og andefugle.

Områdets særlige værdier

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Først og fremmest er der store marine værdier i området i kraft af forekomsten af store lavvandede fjordområder. Dråby Vig er således en vigtig rasteplads for Pibeand, Hvinand og Taffeland, samt gåsearterne Grågås og Knortegås. De store arealer med strandenge er ligeledes vigtige for en række ynglefugle, bl.a. andet Klyde, Havterne og Alm. Ryle, og i forbindelse med målfastsættelse af områdets bør der tages specifik stilling til strandengenes plantesamfund i relation til græsningstryk, udbindingstidspunkt mv. i forhold til yngleaktivitet for en række ynglefugle. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene. Specielt Buksør Odde er af international betydning for Hjejle.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

For de fire tørre naturtyper, tørre heder, grå/grønne klitter, klitheder og kalkoverdrev udgør tilgroning i form af høj vegetation en stor trussel på både kort og lang sigt. De grå/grønne klitter og kalkoverdrevene er ligeledes truet af tilgroning i vedplanter. For de våde naturtyper - strandeng, kildevæld, hængesæk og rigkær udgør tilgroning i form af først og fremmest højstaudevegetation en stor trussel. Tilgroning af tidligere aflagrede engarealer m.v. er en stor trussel for en lang række fuglearter, først og fremmest de ynglende vadefugle.

Bilag 9 Natura 2000 område nr. 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg.**Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. Basisanalyse:****Arter**

- 1095 Havlampret (*Petromyzon Marinus*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1318 Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1230 Klinter eller klipper ved kysten
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 2120 Hvide klitter og vandremiler
- 2130 *Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 *Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2170 Kystklitter med gråris
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 2250 *Kystklitter med enebær
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7220 *Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stillekeskove og krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 *Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Fugle

- Sangsvane
- Kortnæbet gås
- Pibeand
- Hvinand
- Toppet Skallesluger
- Dværgterne

Områdebeskrivelse

Området består af den forholdsvis dybe del af Limfjorden, Løgstør Bredning. Midt i bredningen ligger Livø med en fin naturskov og heder og overdrev, langs kysten af Himmerland rejser stejle kalkskrænter sig og mellem Aggersund og Vejlerne findes en dynamisk strandengskyst og lavvandede fjord. Vejlerne består af 60 km² vådområde, der er opstået efter en landbrugsmæssigt mislykket landindvinding i 1800'tallet. Vejlerne fremstår i dag med store søer, vidstrakte strandenge og vel nok landets største rørskove. Nord for Vejlerne findes kalkknuden Bulbjerg der rummer landets eneste naturlige fuglefjeld. Omkring Bulbjerg findes også et klitlandskab omkring denne.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Løgstør Bredning rummede tidligere store flokke af overvintrene og fældende dykænder, især muslingeædende arter, men disse er nu helt forsvundet. Der er en pæn bestand af Spættet Sæl i området. Kalkskrænterne omkring Løgstør rummer fine kalkoverdrev.

Vejlerne er en af landets vigtigste vandfuglelokaliteter og således den vigtigste ynglelokalitet for mindst 10 arter, og for mange andre den næst vigtigste. Rørdrum er en af de vigtigste og Vejlerne rummer op mod 5 % af EU's ynglebestand af arten. Sorterne er en anden af de vigtige, arten kræver en græsset overgang mellem vand og land, hvor den fouragerer efter insekter. De afgræssede dele af Vejlerne rummer også meget vigtige yngelforekomster af vandfugle som Almindelig Ryle, Brushane og Klyde.

Der er foretaget en tilstandsvurdering for mange af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i feltet af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning af marine områder og søer udgør en trussel, også mod de fugle der lever i området. Overdrevsskrænterne næringsbelastes af luftbåren kvælstof, der truer med at ændre artssammensætningen.

Ikke-hjemmehørende arter som f.eks. Bjerg-Fyr udgør i klitområderne en trussel ved at fortrænge den oprindelige vegetation. Undslupne Mink i ynglefugleområderne tømmer fugleleder for æg og unger. I Limfjorden udgør både den ikke-hjemmehørende art Butblæret sargassotang samt fortsat muslingeskrab, en stor trussel mod flere af de marine naturtyper.

Manglende eller uhensigtsmæssig afgræsning forringer forholdene for engfuglene.